

Správa zo zahraničnej pracovnej cesty

1. Účastníci ZPC

Meno a priezvisko:

Názov pracoviska:

Pracovné zaradenie:

Znalosť jazykov:

Mgr. Žaneta Csáderová

ADA SR, Hanulova 5/C, 841 01 Bratislava
riaditeľ

anglicky, rusky

Meno a priezvisko:

Názov pracoviska:

Pracovné zaradenie:

Znalosť jazykov:

Mgr. Soňa Haulišová

ADA SR, Hanulova 5/C, 841 01 Bratislava
odborný pracovník pre národný register pre
testovanie športovcov a ADAMS

anglicky

Meno a priezvisko:

Názov pracoviska:

Pracovné zaradenie:

Znalosť jazykov:

MUDr. Ľubomír Gulán

ADA SR, Hanulova 5/C, 841 01 Bratislava
odborný pracovník pre vzdelávanie

anglicky, rusky

Meno a priezvisko:

Názov pracoviska:

Pracovné zaradenie:

Znalosť jazykov:

Ing. Tomáš Pagáč

ADA SR, Hanulova 5/C, 841 01 Bratislava
odborný pracovník pre TUE

anglicky, francúzsky

2. Zahraničná pracovná cesta

Štát:

Mesto:

Dátum:

Prijímajúca organizácia:

Účel cesty:

Spôsob financovania:

Švajčiarsko

Lausanne

13.-17. 3. 2016

WADA, iNADO, NADA Švajčiarsko

účasť na iNADO stretnutí, WADA symposium,
NADA Švajčiarsko

ZPC bola financovaná z rozpočtu Antidopingovej
agentúry SR.

3. Rámcový program pobytu

Dátum/čas:

Navštívená organizácia:

Kontaktovaní partneri:

Kontaktné adresy:

13.-17. marec 2016: 08:30-17:00

iNADO stretnutie, WADA symposium, NADA
Švajčiarsko

iNADO, WADA, národné antidopingové agentúry a
športové federácie

-

4. Stručný priebeh rokovaní

4.1 iNADO Workshop

Joseph de Pencier, David Kenworthy, (iNADO)

Antidopingová agentúra SR sa tento rok stala členom iNADO organizácie, ktorá združuje národné antidopingové agentúry z celého sveta. Joseph de Pencier (riaditeľ iNADO) v úvode zdôraznil dôležitosť medzinárodnej spolupráce, ako účinného nástroja boja proti doping. Nasledujúce prezentácie boli zamerané na:

- Informovanie o pred-olympijských antidopingových programoch v súvislosti s blížiacimi sa olympijskými hrami. Dôležitosť mimosúťažného testovania a antidopingového vzdelávania.
- Predstavenie edukačného programu financovaného cez Erasmus+ zástupcami NADO Slovinsko a Estónsko. Možnosť osloviť tieto organizácie a spolupracovať na programe.
- Ochrana osobných údajov a bezpečnosť zabezpečenie NADO – NADO Dánsko.
- Edukačný program NADO Nemecko – projekt Andreas Kruger – video zachytávajúce aké dôsledky môže mať užívanie zakázaných látok. Zdôrazňuje sociálny aspekt problematiky doping a jej významu ako celospoločenského problému, nielen záležitosť profesionálnych problémov.
- *Investigation and Intelligence* – UKAD a ich spôsob získavania informácií a vyšetrovanie porušenia antidopingových pravidiel. Na začiatku je dôležité získať informácie zo všetkých možných zdrojov.
- *Test Distribution Plan* – rozdelenie testovania na individuálne a kolektívne športy, testovanie ovplyvňuje technický dokument a kódex. TDP zohľadňuje viaceré faktory, napr. prevalencia užívania zakázaných látok na národnej a nadnárodnej úrovni, potenciálne užívanie zakázaných látok, medzinárodné podujatia, popularita.

4.2 WADA Symposium

14. marec 2016:

Frederic Donzé otvoril sympóziu a vo svojom prejave zdôraznil úlohu národných antidopingových organizácií v boji proti doping, ako aj medzinárodnú spoluprácu jednotlivých antidopingových organizácií. Prednášky prvého dňa sa týkali nasledujúcich tém:

- **Implementácia Kódexu 2015** – zástupcovia národných antidopingových organizácií v úvode popísali svoj program vzdelávania. Vyšetrovanie a posudzovanie neanalytických dôkazov porušenia antidopingových pravidiel sa stáva dôležitou súčasťou boja proti doping. Posudzovanie biologických pasov športovca.
- **Monitorovanie plnenia kódexu** - implementácia kódexu je jednou z hlavných úloh národných antidopingových organizácií. Posudzovanie tohto procesu je nevyhnutné pre zabezpečenie integrity a transparentie antidopingových programov. Nový program monitorovania plnenia záväzkov vyplývajúcich z implementácie Kódexu 2015 – ADA SR bude musieť prejsť procesom kontroly plnenia svojich povinností vyplývajúcich z Kódexu 2015.
- **Príbeh Sebastiana Coe** – britský politik, úspešný olympionik, víťaz dvoch zlatých medailí na OH 1980 a 1984 v behu na 1500 metrov. Po ukončení športovej kariéry sa začal venovať politike, výrazne sa podieľal na organizácii OH v Londýne 2012. V súčasnosti je prezidentom Svetovej Atletickej federácie

(IAAF). Svetová atletika zažíva jeden z najväčších škandálov týkajúci sa ruskej atletickej federácie, je veľkou výzvou znova prinavrátiť dôveryhodnosť IAAF.

15. marec 2016:

- **Prevenia dopingu** – odstrašovací model užívania zakázaných látok je založený na viacerých faktoroch, ktoré sú špecifické pre jednotlivé športy ako aj regióny, v ktorých sa športovci nachádzajú. Je dôležité posúdiť výhody a nevýhody užívania PEDs, aké majú z toho výhody, aká je šanca, že športovec bude odhalený, ako aj celkový pohľad na účinnosť užívania zakázaných látok.
- **Vzdelávanie** – zhrnutie záverov z konferencie o vzdelávaní Kanada 2015.
- **Strategické testovanie** – zavedenie biologického pasu športovca vyžaduje dôsledné plánovanie, distribúciu testovania a vyhodnocovanie výsledkov. Je dôležité aby sa tieto testy nevykonávali náhodne, ale iba v prípadoch, keď to má naozaj význam. Kľúčové je analyzovať a vyhodnocovať prípady, kde má zavedenie ABP zmysel.
- **Analytický proces zakázaných látok** – prehľad metód, ktoré sa využívajú pri analýze vzoriek, nové metódy odhaľovania „designer drugs“ a zlepšenie citlivosti metód v porovnaní s minulosťou.
- **Biologický pas športovca** – proces vyhodnocovania biologického pasu športovca zahŕňa NADO, akreditované laboratórium, APMU a expert panel. Všetky tieto zložky musia navzájom spolupracovať.
- **ADAMS** – vývoj nového systému ADAMS.

16. marec 2016:

- **Result management** – pri posudzovaní nepriaznivého analytického nálezu športovca je dôležité si uvedomiť, že NADO nie je povinná dokazovať vinu športovca, ale športovec musí preukázať, ako sa zakázaná látka dostala do jeho tela. Dobu zákazu činnosti ovplyvňuje, či sa jedná o špecifikovanú alebo nešpecifikovanú látku, a dokázanie, že športovec neužil látku zámerné.
- **TDSSA** – implementovanie technického dokumentu pre špecifickú analýzu je jednou z podmienok pre národné antidopingové organizácie vyplývajúce z Kódexu 2015. Špecifická analýza pre rastový hormón, faktory uvoľňujúce rastový hormón a látky stimulujúce erytropoézu umožňujú odhaliť sofistikované formy dopingu a zachytiť mikrodávkovanie. Podľa technického dokumentu má každý šport svoju mieru rizikovosti zneužívania týchto látok, z čoho vyplýva minimálny počet analýz, čo treba zohľadniť pri vypracovaní distribučného plánu testovania.
- **Transport vzoriek & dlhodobé uskladňovanie vzoriek pre opätovnú analýzu** - pri transporte krvných vzoriek je potrebné, aby boli doručené do laboratória do 36 hodín od odberu, pretože analýza vzoriek v laboratóriu musí byť vykonaná do 48 hodín od odberu vzorky. Pri transporte krvných vzoriek je taktiež dôležité zachovať a monitorovať teplotu, aby nedošlo k poškodeniu vzorky. Laboratória vytvorili tzv. BSS vzorec (*blood stability score*), ktorý slúži na zachovanie integrity a právnej kontroly krvných vzoriek. $BSS = 3 \cdot T + CAT$ (CAT - čas medzi odberom a analýzou. T - priemerná teplota medzi odberom a analýzou). BSS musí byť vždy menšie ako 85. NADOs musia pri zbere a transporte vzoriek do laboratória dodržiavať výber správneho materiálu, monitorovanie teploty vzoriek, správne označenie, dátumy expirácie, množstvo odoberanej vzorky a bezpečnostné pravidlá. Doba krátkodobého uskladnenia vzoriek v laboratóriu je 3 mesiace pri maximálnej teplote - 20 stupňov. Doba dlhodobého uskladnenia vzoriek v laboratóriu je 3 mesiace až 10 rokov pri teplote -20 až -80 stupňov. Každá vzorka môže podliehať opätovnej analýze. Podnetmi na opätovnú analýzu vzorky sú odporúčanie z laboratória, nové

detekčné metódy, vysoko rizikový športovci, ABP, podozrivé miesta pobytu v systéme ADAMS a podozrivé výsledky z laboratória.

- **Získavanie informácií** – NADOs využívajú rôzne nástroje na získavanie informácií (ADAMS, DCFs, rodina...)
- **Vzdelávanie** – edukácia v oblasti antidopingu je kľúčový nástroj prevencie v boji proti dopingu. Je dôležité sa zamerať na mladú generáciu športovcov, základ je zamerať sa na dosiahnuteľné a realizovateľné ciele a využiť moderné technológie.

4.3 NADA Švajčiarsko

Matthais Kamber (CEO)

Pracovníci NADO Švajčiarsko nás oboznámili s jednotlivými úsekmi svojej pracovnej činnosti. Počas pracovného stretnutia sme sa zaoberali týmito témami:

- Využitie inteligentného testovania s aplikáciou moderných technológií do procesu dopingovej kontroly, inteligentný systém vyhodnocovania biologického pasu športovca a modul na plánovanie testovania.
- Popis vyhodnocovania ABP.
- Spolupráca agentúry s orgánmi colnej správy a polície.

5. Odporúčané závery

- Racionalizácia zaradovania športovcov do NRTP s ohľadom na plnenie záväzkov vyplývajúcich z medzinárodných noriem.
- Vypracovanie efektívneho plánu pre testovanie.
- Spolupráca s národnými športovými zväzmi pri plnení antidopingového programu.
- Možnosť spolupráce s ostatnými národnými organizáciami pri krvnom testovaní.
- Zefektívnenie práce dopingových komisárov.
- Zameranie sa na mimosúťažné testovanie mimo 60 minútového časového intervalu.
- Vyhodnocovanie neanalytických dôkazov porušenia antidopingových pravidiel.
- Bezpečnostné zabezpečenie informačných systémov.

6. Prehľad prinesenej dokumentácie a miesto jej uloženia

- Powerpoint prezentácie podľa programu v elektronickej verzii.

7. Osobitne vyhodnotený očakávaný prínos ZPC

Postupná implementácia jednotlivých odporúčaných záverov vyhodnotených počas výročného stretnutia iNADO, WADA symposium a stretnutia sa s NADO Švajčiarsko.

8. Spôsob zverejnenia výsledkov ZPC, prenos získaných informácií

Správa je zverejnená na webovej stránke www.antidoping.sk.

Súhlasím so zverejnením správy na internete.

Správu vypracovali:

Ing. Tomáš Pagáč

Mgr. Soňa Haulišová

MUDr. Ľubomír Gulán

Mgr. Žaneta Csáderová, PhD.

Správu schválil:

Mgr. Žaneta Csáderová, PhD.
riaditeľka ADA SR